

Elektrik Dağıtımına Özel Denetim İptal Edildi

Danıştay Odamızın açtığı davada, elektrik üretim ve dağıtım şirketlerinin özel denetim şirketlerince denetlenmesine ilişkin yönetmeliği iptal etti.

Daha öncede denetim devri öngören yönetmelikler Danıştay, yasal düzenlemeler ise Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmişti.

Anayasa'ya aykırı olarak elektrik piyasasında faaliyet gösteren şirketlerin, özel şirketler tarafından denetlenmesini içeren "Elektrik Piyasasında Faaliyet Gösteren Üretim ve Dağıtım Şirketlerinin Lisansları Kapsamındaki Faaliyetlerin İncelenmesine ve Denetlenmesine İlişkin Yönetmelik", EMO'nun açtığı dava üzerine Danıştay 13. Daire tarafından 13 Haziran 2017 tarihinde oybirliğiyle iptal edildi.

İlk olarak elektrik dağıtım şirketlerinin denetimini özel şirketlere bırakan 7 Ocak 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Elektrik Piyasasında Dağıtım Sistemi Yatırımlarının Düzenlenmesi ve Planlardaki Gerçekleşmelerin Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik" EMO'nun açtığı dava üzerine 22 Mayıs 2009 tarihinde iptal edilmişti. Danıştay 13. Daire bu davada kamunun asli görevinin Anayasa'ya göre özel şirketlere devredilemeyeceği gerekçesiyle düzenlemenin hukuka uygun olmadığına karar vermişti. Bu kararın ardından

AKP iktidarı tarafından TBMM'den geçirilen 29 Aralık 2010 tarihli 6094 sayılı Kanun ile 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun'a denetim şirketlerinden hizmet satın alınabilmesine ilişkin bir hüküm eklendi. Bu yasaya dayanarak yeniden özel şirketlere denetim yetkisi veren "Elektrik Piyasasında Faaliyet Gösteren Üretim ve Dağıtım Şirketlerinin Lisansları Kapsamındaki Faaliyetlerin İncelenmesine ve Denetlenmesine İlişkin Yönetmelik" Resmi Gazete'de 12 Ekim 2011 tarihinde yayımlandı. Ancak yasa Anayasa'ya aykırı bulunarak, Anayasa Mahkemesi'nce 5 Temmuz 2012 tarihli kararla iptal edildi. AKP Hükümeti ise 12 Temmuz 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımladığı 6353 sayılı Torba Yasa ile yeniden özel şirketler tarafından denetim yapılmasına ilişkin yasa düzenlemesi yaptı.

Son olarak AKP iktidarı tarafından 30 Mart 2013 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 6446 sayılı yeni Elektrik Piyasası Kanunu'nda "Denetim" başlıklı 15. Madde kapsamında yine kamunun asli işi olan denetim görevini özel şirketlerden satın almasına yönelik düzenleme yapılmıştı. Bu yasal düzenlemeye karşın 2010 tarihli yasayı dayanak gösteren yönetmelik halen yürürlükte tutulu-

yordu. Yani hem Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmiş, hem yeni bir yasa çıkarılarak önce değiştirilmiş, ardından çıkarılan bir yasa ile tamamen kaldırılmış bir hükme dayanan yönetmelik iptal edilmiş ve hiçbir uygulama olanağı kalmamıştır. "Yönetmelik değişikliği yetmezse yasa değişikliği yapma" olarak özetlenebilecek bir işleyişle sürdürülen uygulama EMO'nun açtığı davalarla durduruldu. Danıştay kararında yönetmeliğin, dayandığı yasanın Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmesiyle hukuki dayanaktan yoksun kaldığı kaydedildi. Danıştay daha sonra çıkarılan yasal düzenleme ile eski yönetmeliğe hukukilik kazandırılmasının söz konusu olamayacağını da altını çizerek, Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığına vurgu yaptı.

EMO Yönetim Kurulu'nun konuya ilişkin 2 Ağustos 2017 tarihli açıklamada, denetim boşluğuna vurgu yapılarak, "Kamunun acilen bu denetimleri gerçekleştirebilecek altyapıyı sağlaması ve denetim sorumluluğunu yerine getirmesi, denetim sonucundaki olumsuzluklar karşısında gerekli yaptırımları uygulaması ve daha da önemlisi bu cezaları kamuoyuna duyurması gerekmektedir" denilerek, kamunun asli görevlerinin özel şirketlere devredilmesi girişimlerinden vazgeçilmesi istendi.